

K U W O L N E J P O L S C E

BIULETYN CODZIENNY ARMII POLSKIEJ NA WSCHODZIE

WYDAJE: WYDZIAŁ INFORMACJI I OŚWIATY DTWA A. P. NA WSCHODZIE

Dziś: Ryszarda. Jutro: Izydora. M. p. Sobota. 3 kwietnia 1943 r. Nr. 203

CHMURY NAD MORZEM ŚRÓDZIEMNYM SPOWODUJĄ BURZE NAD WŁOCHAMI

Londyn 2. IV. Nie tylko prasa państw sojuszniczych, ale również krajów neutralnych ocenia zgodnie sytuację Rommla w Tunisie jako beznażdiejną i przewiduje w dalszej konsekwencji klęskę osi w Afryce - inwazję sprzymierzonych na południową Europę. Dzienniki szwajcarskie piszą, że "chmury nad Morzem Śródziemnym spowodują groźną burzę nad Włochami". Prasa turecka wyraża pogląd, że wkrótce nadejdzie już chwila, gdy Niemcy i Włochy staną się terenem ciężkich walk.

Londyn 2. IV. Rzecznik brytyjskiego ministerstwa lotnictwa kpt. Balfour oświadczył w Kairze, że nowa taktyka walki powietrznej, stosowana przez lotnictwo sprzymierzonych z tak wielkim powodzeniem na froncie afrykańskim, będzie użyta w najbliższym czasie na innych teatrach wojny. Stwierdził on też, że ciągłe ataki z powietrza wiążą na Zachodzie około połowy niemieckiego lotnictwa myśliwskiego i znaczną część dywizjonów bombowych, co stanowi niemałą pomoc dla Rosji. Brytyjski minister produkcji wojennej Lyttelton oświadczył, że dni wojny na pustyni są policzone i cały obecny wysiłek przemysłu wojennego W. Brytanii ma na uwadze inny teren ofensywy.

Londyn 2. IV. Korespondent morski radia brytyjskiego wyraża przypuszczenie, że być może, Niemcy podejmą próbę uratowania swych sił w Tunisie drogą ewakuacji na statkach przybrzeżnej floty włoskiej. W takim wypadku wielkie transporty morskie wywołałyby niewątpliwie przeciwdziałanie silnych jednostek marynarki brytyjskiej i lotnictwa sojuszniczego. Dlatego też, zdaniem rzeczoznawcy morskiego, Niemcy w rezultacie zrezygnują z ratowania swych wojsk i poświęcą je, podobnie jak VI armię.

Londyn 2. VI Z Zurichu donoszą, że Rommel przybył z Tunisu do Włoch i mianowany został obserwatorem i doradcą dowództwa włoskiego.

W i e l k i n a l o t n a S f o x

Londyn 2. IV. Podczas gdy wojska lądowe sprzymierzonych posuwają się naprzód na wszystkich odcinkach frontu w Tunisie, lotnictwo sprzymierzonych dokonało ciężkiego nalotu na lotnisko w Sfaxie, posiadające ogromne znaczenie dla Rommla, jeśli idzie o osłonę odwrotu jego wojsk. W nalocie brało udział

około 100 bombowców brytyjskich, amerykańskich i południowo-afrykańskich pod silną osłoną myśliwców. Wywołało to liczne pożary i spowodowało silne uszkodzenia na lotnisku. Lotnictwo niemieckie nie stawiało żadnego oporu. Był to największy nalot lotnictwa pustynnego od czasu bitwy pod El Alamein. Ponadto, mimo niepomyślnych warunków atmosferycznych, bombardowano szereg innych lotnisk w okolicy. Udziołowa doba przyniosła Niemcom stratę 9 samolotów, z rozległymi działaniami sprzymierzonych nie powróciły 4 aparaty.

D z i a ł a n i a l ą d o w e

Londyn 2. IV. Oficjalny komunikat gł. sprzymierzonych nie przyznosił żadnych ważniejszych wiadomości o działaniach lądowych. Wcześniejsze doniesienia podawały, że tyne straż Rommla starają się opóźnić pościg wojsk brytyjskich. Na środkowym froncie jedna z kolumn amerykańskich, posuwająca się z rejonu El Guettar, dąży do połączenia się z przednimi strażami VIII armii, druga zaś, idąca na wschód od Maknassy - zagraża odwrótowi Rommla. Na północy wojska francuskie posuwają się nadal w kierunku Matcur, węzła na liniach kolejowych do Bizerty i Tunisu.

Londyn 2. IV. Korespondenci wojenni donoszą, że Francuzi, zamieszkali w Gabes, zgotowali entuzjastyczne przyjęcie wojskom sprzymierzonych. Niemcy przed wycofaniem się z miasta rabowali co się dało, w szczególności produkty żywnościowe.

ZAMACH NA GUBERNATORA WARSZAWY

Londyn 2. IV. Do Londynu nadeszła wiadomość o zamachu na osławionego gubernatora Warszawy, Fischera. W dniu 20 marca br. nastąpił silny wybuch w pałacu brühlowskim, gdzie mieści się rezydencja gubernatora. Wybuch wywołała bomba zegarowa, znajdująca się w poczcie, przyniesionej z poczty. Bomba wybuchła w jednej z sal, niszcząc biura. Prywatne mieszkanie Fischera nie ucierpiało. Kilkunastu urzędników niemieckich odniosło rany. Gubernator wyszedł z zamachu cało. Gestapo

natrafiono jednak na ślad uczestników zamachu. Władze niemieckie wznowiły ścisłą kontrolę wszystkich paczek, nadeszłych na pocztę, w sprawie podobnego zamachu.

ODZNACZENIE BOHATERSKIEGO LOTNIKA

Londyn, 2. IV. W jednym ze szpitali pod Londynem inspektor polskich sił powietrznych gen. Ujejski z rozkazu Naczelnego Wodza udekorował srebrnym Krzyżem Wirtuti Militari i Krzyżem Walczącym oraz drugi kaprala lotnictwa Eroniszka Godlewskiego, Polaka z Ameryki. W 1939 r., jako 19-letni uczeń, wstąpił on do wojska i po przejściu przeszkolenia lotniczego, wcielony został do jednego z dywizjonów naszych w W. Brytanii. Kapral Godlewski brał udział w nalocie na Essen, jako strzelec pokładowy jednego z Wellingtonów polskich. Odparł on atak 6-ciu myśliwców niemieckich. Dzielny lotnik stracił obie ręce.

Marzenia ściętej głowy

JESZCZE MYŚLI O ZWĄCZYSTWIE NA MORZU

Londyn, 2. IV. Dowódca marynarki niemieckiej adm. Doenitz oświadczył w przemówieniu do marynarzy: "Aby się pokonać można tylko na morzu. Arterie morskie są dla Anglii kwestią życia - musimy je przegryźć". Na marginesie tego oświadczenia warto przytoczyć, że wczoraj ujawniono oficjalnie w Waszyngtonie, iż liczba okrętów sojusznicznych, zatopionych przez niemieckie okręty podwodne, była w marcu r. b. mniejsza, niż w jakimkolwiek miesiącu roku ub. Na konferencji brytyjsko-amerykańskiej w Waszyngtonie uzgodniono szczegółowo nowe metody walki z okrętami podwodnymi po obu stronach oceanu. W Stanach Zjednoczonych spuszczone na wodę w roku bież. 347 nowych statków. W. Brytania posiada obecnie o dwa miliony ton statków więcej, niż w sierpniu r. ub. Od początku wojny zatopiono, uszkodzono i zdobyto statki n-ple o ogólnej pojemności 9 mil. 875 tys. ton.

W gorączkowym tempie

NIEMCY BUDUJĄ UMOCNIEŃ W FRANCJI

Londyn, 3. IV. Ze Szwajcarii donoszą, że Niemcy w gorączkowym tempie budują fortyfikacje w południowo-wschodniej Francji od Mentony aż po granicę szwajcarską. 100 tys. robotników francuskich, którzy mieli być wysłani do Niemiec, zatrzymano w ostatniej chwili i skierowano do tych prac. Władze niemieckie konfiskują wszelki materiał budowlany. Miejscowości otoczone zostały zasiekami z drutów. Wszystkie większe budynki w Mentonie, Nicei i Cannes zostały dla zakwaterowania.

WOSTRI DEJALATA I OKALNE

Londyn, 2. IV. Na terenie frontu wschodniego dąży w kierunku zmiany Rosjanie poczuli dalsze postępy na Kubaniu i znajdują się w odległości około 60 km od cieśniny Karowe. Niemcy donoszą, że d-tywa niemieckie koncentrują swe siły do nowego wielkiego uderzenia na Kaukazie z chwilą ustania roztopów. Komunikaty niemieckie donoszą również o ciężkich walkach na południe od jeziora Eadaga.

Londyn, 3. IV. Moskwa ogłosiła zestawienie wyników ofensywy zimowej. W ciągu 4-ech miesięcy Niemcy stracili 343 tys. jeńców i ponad 850 tys. zabitych. Wojska sowieckie oswobodziły teren 400.800 km kw. Rosjanie zdobyli 1420 samolotów, 4670 czołgów, 15830 dział, zniszczyli zaś 3710 samolotów, 4530 czołgów i 4500 dział.

Niezbędny warunkiem pokoju

WSPÓŁPRACA WSZYSTKICH KRAJÓW

Londyn, 3. IV. Min. Eden przemawiając na wspólnym posiedzeniu senatu i izby gmin w Ottawie /Kanada/ oświadczył, że zupełne rozbrojenie Niemiec, Włoch i Japonii jest pierwszym i zasadniczym warunkiem trwałego pokoju. Dla zapobieżenia wojnie potrzebne jest nie tylko porozumienie Ameryki, W. Brytanii, Rosji i Chin, ale nie zbędna jest współpraca wszystkich narodów sprzymierzonych.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Londyn, 3. IV. Z Tunisu donoszą, że gen. Montgomery grupuje swe siły do dalszego natarcia na północ. Poszczególne punkty oporu niemieckiego niszczone są kolejno. Przeciwnatarcie niemieckie na terenie działań kolumny amerykańskiej, posuwającej się z El Guettar, zakończyło się kompletnym niepowodzeniem. W wielkim nalocie na sztab lotnictwa sprzymierzonych nie straciło ani jednego aparatu.

Londyn, 3. IV. Nocą dzisiejszej lotnictwo brytyjskie bombardowało terytory umocnione.

Londyn, 3. IV. Powstańcy jugosłowiańscy odbili kilka miejscowości w zachodniej Bośni i jedną miejscowość w Hercegowinie. Rozbito dwa oddziały wojska, składające się przeważnie z Włochów. Poza akcją powstańców w całej Jugosławii słyszano się z dnia na dzień sabotaż.

KOMUNIKAT METEOROLOGICZNY NA 3. IV.

Godz. 7-ma r. Temper. + 11 C., ciśnienie: 734 mm., wilgotność: 65 %, Przewidywana pogoda: Pogodnie z dobrą widzialnością.